

M.A. (Applied Economics) (NEP Pattern) Semester-I
NEP-185 / APECO1003 - Indian Economic Policy-I

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/S/25/15163

Max. Marks : 80

-
1. Explain the measures needed to eradicate poverty and economic inequality in India. **16**
OR
Discuss the impact of structural changes in the Indian economy on national income trends.
2. Explain the concept and meaning of Human Development Index, And Discuss the methods of measurement of Human Development Index. **16**
OR
Explain the major sources of energy in the Indian context.
3. Short answer questions **any two**. **16**
- a) Explain the concept of pressure group and write the salient features of pressure group in Indian context.
  - b) Explain the comprehensive policy in the Eleventh Five Year Plan.
  - c) Explain the objectives of Indian Economic Planning
  - d) Explain the need for economical planning in Indian context.
4. Short answer questions **any two**. **16**
- a) Comment on prices of agricultural commodities in India.
  - b) Explain the need and importance of agricultural finance in India context.
  - c) Discuss the land reform policy in India.
  - d) Explain the importance of food security in Indian context.
5. Write short answers all questions are compulsory. **16**
- a) Write the characteristics of Indian economy.
  - b) Write a note on Basic Infrastrucutre in India.
  - c) Explain the role of Gram Panchayats in village development.
  - d) Write a note on terms of trade in agriculture and industry.

*****

M.A. (Applied Economics) (NEP Pattern) Semester-I
NEP-185 / APECO1003 - Indian Economic Policy-I

Time : Three Hours

Max. Marks : 80

-
1. भारतातील गरिबी आणि आर्थिक विषमता निर्मूलनासाठी आवश्यक असलेल्या उपाययोजना स्पष्ट करा. 16
किंवा
भारतीय अर्थव्यवस्थेमधील रचनात्मक बदलाचा राष्ट्रीय उत्पन्न प्रवृत्तीवरील प्रभावाची चर्चा करा.
2. मानव विकास निर्देशांकाची संकल्पना व अर्थ स्पष्ट करून, मानव विकास निर्देशांकाच्या मापनाच्या पद्धती चर्चा करा. 16
किंवा
भारतीय परिवेशामध्ये उर्जेचे प्रमुख स्रोत कोणते आहेत स्पष्ट करा.
3. लघुत्तरी प्रश्न कोणतेही दोन. 16
अ) दबाव गटाची संकल्पना स्पष्ट करून, भारतीय संदर्भामध्ये दबाव गटाची प्रमुख वैशिष्ट्ये लिहा.
ब) अकराव्या पंचवार्षिक योजनेमधील सर्वसमावेशक धोरण स्पष्ट करा.
क) भारतीय आर्थिक नियोजनाची उद्दिष्ट्ये स्पष्ट करा.
ड) भारतीय परिवेशामध्ये आर्थिक नियोजनाची गरज विषद करा.
4. लघुत्तरी प्रश्न कोणतेही दोन. 16
अ) भारतामध्ये शेतमालाच्या किमतीवर भाष्य करा.
ब) भारतीय संदर्भामध्ये कृषी वित्ताची गरज व महत्व विषद करा.
क) भारतामधील जमिन सुधारणा विषयक धोरणाची चर्चा करा.
ड) भारतीय परिवेशामध्ये अन्न सुरक्षेचे महत्व स्पष्ट करा.
5. संक्षिप्त उत्तरे लिहा सर्व प्रश्न अनिवार्य 16
अ) भारतीय अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये लिहा.
ब) भारतामधील पायाभूत सुविधा यावर टिप लिहा.
क) ग्राम स्तरावर ग्रामपंचायतींची ग्राम विकासामधील भूमिका विषद करा.
ड) कृषी आणि उद्योगाच्या व्यापार अटी टिप लिहा.

*****